

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par grozījumiem vispārējās atļaujas noteikumos elektronisko sakaru nozarē, grozījumiem starpsavienojumu pamatpiedāvājuma noteikumos un elektronisko sakaru tīkla tehniskajiem un darbības noteikumiem starpsavienojuma pakalpojumam

1. Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2015.gada 4.jūnija lēmumā Nr.1/8 “Vispārējās atļaujas noteikumi elektronisko sakaru nozarē”

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	<p>35¹. Elektronisko sakaru komersants ievēro normatīvajos aktos noteiktos elektronisko sakaru tīkla tehniskos un darbības noteikumus starpsavienojuma pakalpojuma nodrošināšanai.</p> <p>1.10.svītrot 36., 37., 38.punktu.</p>	<p>SIA “Latvijas Mobilais telefons”: Atbilstoši projektam Regulators plāno no Vispārējās atļaujas noteikumiem izslēgt starpsavienojuma (turpmāk - ST) punkta ierīkošanas, izveidošanas prasības, ST savietojamības un signālu pārraides, kā arī atbildības jautājumus (Vispārējās atļaujas noteikumu 36., 37. un 38.punkts), “pārceļot” šo regulējumu uz jauniem ST tehniskiem un tīkla darbības noteikumiem. “Jaunos” noteikumus ir plānots attiecināt vienīgi uz komersantiem ar piekļuves saistībām. Iebilstam pret šādu pieeju. Tas nozīmē, ka būtiskas, laika gaitā normatīvā regulējumā izkristalizējušās prasības vairs netiks attiecinātas uz jaunizveidotiem elektronisko sakaru komersantiem vai komersantiem bez piekļuves</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Regulators piekrīt izteiktajam viedoklim, ka elektronisko sakaru tīklu kvalitatīvu darbību ir nepieciešams nodrošināt visiem elektronisko sakaru komersantiem. Turklāt, ja netiek ievēroti Regulatora noteiktie tehniskie un darbības noteikumi, nav iespējams nodrošināt pašu starpsavienojuma pakalpojuma sniegšanu.</p> <p>Papildus Regulators norāda, ka Elektroniskā sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 19.punkts nosaka, ka papildus šajā likumā un likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktajai Regulatora kompetencei elektronisko sakaru nozarē, ja Regulators uzskata, ka ir steidzama vajadzība rīkoties, lai nodrošinātu konkurenci un aizsargātu lietotāju intereses, var, atkāpjoties no</p>	<p>35¹. Elektronisko sakaru komersants ievēro normatīvajos aktos noteiktos elektronisko sakaru tīkla tehniskos un darbības noteikumus starpsavienojuma pakalpojuma nodrošināšanai. <u>Elektronisko sakaru komersants, kuram nav noteikts pienākums nodrošināt piekļuvi, ievēro iepriekš minētos noteikumus starpsavienojuma pakalpojuma nodrošināšanā.</u></p> <p>1.10.svītrot 36., 37., 38.punktu.</p>

		<p>saistībām. Esam pārliecināti, ka prasības elektronisko sakaru tīklu savienošanai un ST pakalpojumu kvalitātei ir nediskriminējoši attiecināmas uz visiem komersantiem neatkarīgi no lieluma, jo ietekmē vispārējo elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes līmeni valstī, kā arī iespējas izmantot savu elektronisko sakaru tīklu nevēlamās darbībās, piemēram, krāpniecībā. Līdzšinējā pieredze ir pierādījusi, ka tieši prasību neattiecināšana uz nelieliem vai tikko izveidotiem elektronisko sakaru komersantiem radīja situāciju, ka Latvija ir vienā no pirmajām vietām pasaulē tās numerācijas izmantošanā krāpnieciskiem mērķiem. Tādēļ ierosinām neatkārtot pieļauto kļūdu attiecībā uz starpsavienojumu tehniskās darbības un nodrošināšanas jautājumiem.</p>	<p>šā panta pirmās daļas 12¹. punktā un 13.punktā noteiktās procedūras, nekavējoties pieņemt samērīgu pagaidu lēmumu par veicamajiem pasākumiem, paziņojot Eiropas Komisijai, Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (BEREC) lēmumā minētos pasākumus un izklāstot to pamatojumu. Ja Regulators nolemj pagaidu lēmumu padarīt par pastāvīgu vai pagarināt laikposmu, kurā tas ir piemērojams, tas rīkojas saskaņā ar šā panta pirmās daļas 13.punktu.</p> <p>Šobrīd Regulatoram ir iespēja veikt saistību piemērošanas ātro procedūru, kas ļaus īsākos termiņos uzlikt arī jauniem komersantiem piekļuves saistības, nodrošinot arī viņiem nepieciešamību ievērot normatīvo aktu prasības.</p>	
<p>II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta</p>				
<p>1.</p>	<p>25.2. abonentam sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes nosacījumi, tostarp atbilstoši deklarētajām elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes parametru vērtībām, kuru nenodrošināšanas gadījumā abonentam ir tiesības saņemt kompensāciju vai samazinātu abonēšanas maksu un kas ietver vismaz šādas elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes parametru vērtības:</p>	<p>SIA "Lattelecom": Iebilstam pret Vispārējās atļaujas noteikumu 25.2.apakšpunkta papildinājumu "tostarp atbilstoši deklarētajām elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes parametru vērtībām". Līgumā ar abonentu iekļautie pakalpojumu kvalitātes nosacījumi ir komersanta saistības pret konkrēto abonentu, kuru neizpildes gadījumā abonentam ir tiesības saņemt kompensāciju. Turpretī deklarētie pakalpojumu kvalitātes parametri ir komersanta</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Vispārējās atļaujas noteikumu projektā ietvertais papildinājums par sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes nosacījumiem, tostarp atbilstoši deklarētajām elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes parametru vērtībām, kuru nenodrošināšanas gadījumā abonentam ir tiesības saņemt kompensāciju, neparedz elektronisko sakaru komersantam papildu pienākumu vienoties ar abonentu par</p>	<p>25.2. abonentam sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes nosacījumi, tostarp atbilstoši deklarētajām elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes parametru vērtībām, kuru nenodrošināšanas gadījumā abonentam ir tiesības saņemt kompensāciju vai samazinātu abonēšanas maksu un kas ietver vismaz šādas elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes parametru vērtības:</p>

prognozēti pakalpojuma kvalitātes rādītāji, kas attiecās uz tīkla uz pakalpojuma kvalitāti kopumā – tās ir parametru vidējās vērtības uz visiem pieslēgumiem, uz vienu pieslēguma punktu u.t.t. Deklarētās vērtības nav sasaistāmas ar konkrēta klienta līgumā iekļautām kvalitātes saistībām.

SIA “Latvijas Mobilais telefons”:

Projekts paredz papildināt Vispārējās atļaujas noteikumus ar jaunu elektronisko sakaru komersantu pienākumu – vienoties ar abonentu par sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes nosacījumiem, tostarp atbilstoši deklarētajām elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes parametru vērtībām, kuru nenodrošināšanas gadījumā abonentam ir tiesības saņemt kompensāciju (...). LMT iebilst pret šādu papildinājumu. Atbilstoši normatīvajiem aktiem sakaru operatoriem ir pienākums paziņot kvalitātes parametrus divos gadījumos: 1) attiecībā ar abonentu, nodrošinot kompensāciju šo pakalpojumu kvalitātes parametru neizpildes gadījumā, un 2) Regulatoram, deklarējot elektronisko sakaru pakalpojumu kopējos kvalitātes parametrus visā tīklā uz attiecīgo gadu. Nav pamatoti uzlikt pienākumu operatoram veikt kompensāciju par Regulatora deklarēto tīkla kopējo kvalitātes

pakalpojuma atbilstību deklarētajām pakalpojumu kvalitātes vērtībām. Piedāvātā 25.2.apakšpunkta redakcija dod iespēju komersantam elektronisko sakaru pakalpojuma līgumā noteikt līdzvērtīgus pakalpojumu kvalitātes rādītājus, kā komersants noteicis pakalpojumu kvalitātes deklarācijā, taču neuzliek komersantam pienākumu noteikt pilnīgi vienādas vērtības līgumā un kvalitātes deklarācijā. Noteikumu projekta 25.2.apakšpunkta redakcija nosaka, ka elektronisko sakaru pakalpojuma līgumā un pakalpojumu kvalitātes deklarācijā ietvertu kvalitātes rādītāju vērtībām jābūt atbilstošām, t.i., savstarpēji salīdzināmām un samērojamām, kas nozīmē, ka nevienādu pakalpojumu kvalitātes rādītāju gadījumā vērtībām jābūt pamatojami atšķirīgām, piemēram, konkrētam lietotājam pieejamā pakalpojumam ģeogrāfiskā teritorijā, tehnoloģiskajam risinājumam vai tarifi plānam atbilstošām.

		<p>prasību neizpildi, ja abonents konkrētajā vietā nekādas neērtības vai pakalpojumu kvalitātes samazināšanu nav jutis. Spēkā esošais regulējums, kas paredz operatora pienākumu veikt kompensāciju par konkrētajā līgumā iekļauto saistību (kvalitātes parametru) neizpildi ir optimāls un saglabājams.</p>		
2.	<p>25.2.1. balss telefonijas pakalpojumiem fiksētajā telefonu tīklā — minimālā runas pārraides kvalitātes vērtība, kas noteikta, izmantojot piecu baļļu novērtēšanas sistēmu saskaņā ar Starptautiskās Telekomunikāciju Savienības (ITU) rekomendāciju ITU-T P.862 vai P.863, un bojājumu novēršanas laiks savā fiksētajā telefonu tīklā;</p> <p>25.2.2. balss telefonijas pakalpojumiem mobilajā telefonu tīklā — minimālā runas pārraides kvalitātes vērtība, izmantojot piecu baļļu novērtēšanas sistēmu saskaņā ar Starptautiskās Telekomunikāciju Savienības (ITU) rekomendāciju ITU-T P.862 vai P.863, un maksimālais īsziņas piegādes laiks savā mobilajā telefonu tīklā;</p>	<p>SIA “Latvijas Mobilais telefons”: Projekts paredz operatoru pienākumu iekļaut savstarpējā līgumā atsauci uz ITU-T rekomendāciju P.863. LMT ir konsekventi paudis pozīciju par nepieciešamību samazināt administratīvo slogu komersantiem, tajā skaitā, mazināt pienākumus piebļīvēt abonenta līgumus ar noteikumiem, kas abonentam nav izprotami. LMT neiebilst, ka elektronisko sakaru mērīšanai Regulators var izmantot ITU-T P.863 algoritmu. Taču prasība šādu atsauci iekļaut informācijā galalietotājam ir lieka, abonentam neko neizsakoša, taču rada smagnēju komunikāciju starp abonentu un operatoru. Turklāt ne visas iekārtas atbalsta POLQA algoritmu, dažādām iekārtām ir dažādas kodēšanas shēmas, kas galiekārtas tehniskajā specifikācijā patērētājam netiek uzrādītas. Lūdzam izslēgt operatora pienākumu komunicēt ar abonentu nesaprotamā un nepiemērotā viedā.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>1. Noteikumos jau iepriekš bija iekļauta atsauce uz Starptautiskās Telekomunikāciju Savienības ITU-T P.862 rekomendāciju, tādējādi jaunā apakšpunkta redakcija neuzliek papildu administratīvo vai elektronisko sakaru tīkla tehnisko izmaiņu slogu operatoriem, bet ITU-T P.863 lietošana dotajā kontekstā paplašina operatora piemērojamo algoritmu izveidi runas pārraides kvalitātes novērtēšanai. Ar piedāvāto redakciju nav radīts papildus slogs elektronisko sakaru komersantam, bet gan radīta iespēja tam izvēlēties pēc kādas rekomendācijas tas sniedz elektronisko sakaru pakalpojumu. ITU-T P.863 rekomendāciju piemērošana ir elektronisko sakaru komersanta izvēle, papildiespēja. Elektronisko sakaru komersants var turpināt savu darbību, ievērojot ITU-T P.862 rekomendāciju, kā tas jau šobrīd tiek darīts.</p> <p>2. Noteikumu un projekta 2.5.1.</p>	<p>25.2.1. balss telefonijas pakalpojumiem fiksētajā telefonu tīklā — minimālā runas pārraides kvalitātes vērtība, kas noteikta, izmantojot piecu baļļu novērtēšanas sistēmu saskaņā ar Starptautiskās Telekomunikāciju Savienības (ITU) rekomendāciju ITU-T P.862 vai P.863, un bojājumu novēršanas laiks savā fiksētajā telefonu tīklā;</p> <p>25.2.2. balss telefonijas pakalpojumiem mobilajā telefonu tīklā — minimālā runas pārraides kvalitātes vērtība, izmantojot piecu baļļu novērtēšanas sistēmu saskaņā ar Starptautiskās Telekomunikāciju Savienības (ITU) rekomendāciju ITU-T P.862 vai P.863, un maksimālais īsziņas piegādes laiks savā mobilajā telefonu tīklā;</p>

			<p>un 2.5.2.apakšpunkts nosaka to, kādi elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes nosacījumi ir jāievēro elektronisko sakaru komersantam, t.i., tā ir norma, kas regulē elektronisko sakaru komersanta sniegtā pakalpojuma kvalitāti un to, ka Regulators par tās neievērošanu var vērsties pret elektronisko sakaru komersantu. Elektronisko sakaru komersants, ņemot vērā iepriekš noteikto, izstrādā elektronisko sakaru pakalpojumu līgumus un sniedz lietotājam tādu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas atbilst vienai no rekomendācijām. Kā līdzšinējā, tā piedāvātā punkta redakcija neprasa lietotāju apgrūtināt ar detalizētu informāciju par Starptautiskās Telekomunikāciju Savienības rekomendācijās ietvertajiem algoritmiem, kā arī neuzspiež lietotājam zināt par POLQA algoritmu vai dažādu elektronisko sakaru tīkla iekārtu signālu apstrādes shēmām, kas varētu izraisīt smagnēju komunikāciju starp operatoru un lietotāju. Ja operators vēlas komunicēt ar lietotāju saprotamā un piemērotā veidā, kā arī pieredzes un dinamiskas komunikāciju vides attīstības gaitā ir izveidojis lietotājiem labvēlīgu un draudzīgu komunikācijas platformu, Noteikumu projekta 2.5.1. un 2.5.2. apakšpunkta redakcija neierobežo turpināt veiksmīgu un jēgpilnu saziņu ar lietotājiem, kā arī izvēlēties veidu, kā izskaidrot lietotājam savus sniegtā</p>	
--	--	--	--	--

			pakalpojuma kvalitātes nosacījumus.	
3.	<p>25.2.3. publiskā interneta piekļuves pakalpojumam:</p> <p>25.2.3.1. <u>pieslēguma ātrums augšupielādei un lejupielādei posmā no galalietotāja pieslēguma punkta līdz Latvijas interneta apmaiņas punktam, kā arī pakalpojuma pieejamība un bojājumu novēršanas laiks;</u></p> <p>25.2.3.3. elektronisko sakaru pakalpojumu līgumā, kas noslēgts ar abonentu, <u>minimālo</u> pieslēguma ātrumu (augšupielādes un lejupielādes) norāda ne zemāku kā 20% no elektronisko sakaru pakalpojumu līgumā norādītā maksimālā pieslēguma ātruma;</p> <p>25.2.3.4. platjoslas interneta piekļuves pakalpojumam, kas sniegts mobilajā elektronisko sakaru tīklā, norāda <u>minimālo</u> pieslēguma ātrumu (augšupielādes un lejupielādes), kas nav zemāks kā platjoslas pieslēguma ātruma zemākā robeža;</p>	<p>SIA “Latvijas Mobilais telefons”: Pēc Eiropas Savienības (ES) Regulas 2015/2120 spēkā stāšanās faktiski visi jautājumi par abonenta informēšanu par interneta piekļuves pakalpojumu ātrumiem (garantētais, maksimālais, reklamētais u.tml.) jau ir noregulēti ES Regulas 2015/2120 4.pantā. Turklāt minētos operatora pienākumus ļoti detalizēti ir skaidrojis BEREC tīkla neitralitātes vadlīnijās (30.-38.lpp). Lai izvairītos no tiesību normu paralelītātes, kā arī novērstu iespējamus pārpratumus vai pretrunas, kas varētu rasties dažādu tiesību normu piemērošanā, lūdzam izslēgt no Vispārējās atļaujas noteikumiem 25.2.3.1.-25.2.3.5.punktu, vienlaicīgi izsakot 25.2.3.punktu šādā redakcijā – informāciju par publiskā interneta piekļuves pakalpojumu ātrumiem atbilstoši ES Regulas 2015/2120 prasībām.</p> <p>SIA “Latttelecom”: Vispārējās atļaujas noteikumos tiek mainītas prasības par to, kas jānorāda līgumā attiecībā uz pieslēguma ātrumiem (25.2.3.1.-25.2.3.5.punkts). Aicinām Regulatoru šo prasību ieviešanai paredzēt 6 mēnešu pārejas periodu, jo komersantiem nepieciešams tehniski nodrošināt līgumus jaunās redakcijās.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators neņem vērā SIA “Latvijas Mobilais Telefons” izteikto viedokli par pieslēguma ātrumu. Regulators informē, ka 2015.gada 25.novembra Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/2120, ar ko nosaka pasākumus sakarā ar piekļuvi atvērtam internetam un groza Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem un Regulu (ES) Nr.531/2012 par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (ES Regula 2015/2120), 4.pantā noteiktais un Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes BEREC tīkla neitralitātes vadlīnijās minētais ir iemesls Vispārējās atļaujas noteikumu 25.2.3.punkta precizēšanai, lai izvairītos no iespējamās turpmākas neviennozīmīgas sapratnes vai definīciju un parametru nosaukumu interpretācijas, tajā skaitā izslēdzot iespējamu tiesību normu paralēlu piemērošanu.</p> <p>Regulators neņem vērā SIA “Latttelecom” izteikto viedokli, jo atbilstoši ES regulu piemērošanas kārtībai ES dalībvalstīs teksta precizējums Vispārējās atļaujas noteikumos, nemainot jau vairākus gadus spēkā esošo kārtību, nav</p>	<p>25.2.3.publiskā interneta piekļuves pakalpojumam:</p> <p>25.2.3.1.pieslēguma ātrums augšupielādei un lejupielādei posmā no galalietotāja pieslēguma punkta līdz Latvijas interneta apmaiņas punktam, kā arī pakalpojuma pieejamība un bojājumu novēršanas laiks;</p> <p>25.2.3.3. elektronisko sakaru pakalpojumu līgumā, kas noslēgts ar abonentu, <u>minimālo garantēto</u> pieslēguma ātrumu (augšupielādes un lejupielādes) norāda ne zemāku kā 20% no elektronisko sakaru pakalpojumu līgumā norādītā maksimālā pieslēguma ātruma;</p> <p>25.2.3.4. platjoslas interneta piekļuves pakalpojumam, kas sniegts mobilajā elektronisko sakaru tīklā, norāda <u>minimālo garantēto</u> pieslēguma ātrumu (augšupielādes un lejupielādes), kas nav zemāks kā platjoslas pieslēguma ātruma zemākā robeža;</p>

			<p>uzskatāms par pamatotu iemeslu, lai noteiktu 6 mēnešu pārejas periodu komersantiem tehniski nodrošināt līgumus jaunās redakcijās. Atbilstošās izmaiņas elektronisko sakaru līgumos bija nepieciešams ieviest, saskaņā ar ES Regulā 2015/2120 noteikto, kopš 2015.gada 25.novembra. Vispārējās atļaujas noteikumu piedāvātā redakcija nenosaka jaunas prasības, kas būtu papildus ieviešamas elektronisko sakaru līgumos.</p> <p>Lai padarītu skaidrāku un viennozīmīgāku punkta formulējumu, saglabājot arī iepriekš lietoto terminoloģiju, vienlaikus ievērojot ES Regulas 2015/2120 prasības, Regulators šajā punktā precizē parametra nosaukumu: minimālais garantētais pieslēguma ātrums.</p>	
4.	<p>35.³ Elektronisko sakaru komersants atbild par noslodzi sava elektronisko sakaru tīklā robežās, kas ir uzsākta vai maršrutēta šī elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā un pabeigta citā elektronisko sakaru tīklā.</p>	<p>SIA "Latvijas Mobilais telefons": Atbilstoši projektam Vispārējās atļaujas noteikumus plānots papildināt ar 35.³ punktu, kas paredz, ka elektronisko sakaru komersants atbild par noslodzi sava elektronisko sakaru tīkla robežās, kas ir uzsākta šajā tīklā. Vēršam uzmanību, ka sakaru operators nevar atbildēt par sakaru tīkla vai sakaru līdzekļu iespējamu izmantošanu nelikumīgās darbībās, piemēram, krāpniecībā, autortiesību pārkāpumos u.tml. Līdz ar to vispārīgs atbildības pienākums, nespecifificējot šādas atbildības saturu un formu (civiltiesiskā, administratīvi tiesiskā vai krimināltiesiskā atbildība), ne vien nav loģisks, bet arī</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Šāda tiesību norma ir jau šobrīd spēkā (Vispārējās atļaujas noteikumu 37.9.apakšpunkts).</p> <p>Šis punkts nav pretrunā ar Vispārējās atļaujas noteikumu 21.punktu, kas ir attiecināms uz informācijas saturu. Piedāvātais 35³.punkts nesatur normas par informācijas saturu, bet gan ir attiecināms uz elektronisko sakaru tīklā veiktajām darbībām (izsaukumu maršrutēšana, datu pārraide kā darbība).</p> <p>Elektronisko sakaru likumā ir noteikts komersanta pienākums novērst krāpniecību, izmantojot numerāciju, un nepareizu numerācijas izmantošanu.</p>	<p>35.³ Elektronisko sakaru komersants atbild par noslodzi sava elektronisko sakaru tīklā robežās, kas ir uzsākta vai maršrutēta šī elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā un pabeigta citā elektronisko sakaru tīklā.</p>

	ir pretrunā ar Vispārējās atļaujas noteikumu 21.punktu, kā arī ar citiem normatīvajiem aktiem (piemēram, Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma 4.nodaļa). Līdz ar to lūdzam precizēt atbildības apjomu, precīzi norādot sakaru komersanta atbildības robežas.	Līdz ar to arī elektronisko sakaru komersanta pienākums ir kontrolēt noslodzi savā elektronisko sakaru tīklā un ja, tas konstatē krāpniecības, izmantojot numerāciju, vai nepareizas numerācijas pazīmes, tam ir pienākums nekavējoties pārtraukt izsaukumu maršrutēšanu un piekļuvi attiecīgajam numuram. Krāpniecības, izmantojot numerāciju, nelietderīgas vai mākslīgas noslodzes pazīmes ir norādītas Regulatora 2015.gada 3.decembra lēmumā Nr.1/20 "Krāpniecības, izmantojot numerācijas, novēršanas noteikumi".	
--	---	--	--

2. Elektronisko sakaru tīkla tehniskie un darbības noteikumi starpsavienojuma pakalpojumam

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.		SIA "Latvijas Mobilais telefons": Attiecībā uz noteikumu projektu "Elektronisko sakaru tīkla tehniskie un darbības noteikumi starpsavienojuma pakalpojumam", LMT aicina nesteigties ar pilnīgi jauna normatīva akta pieņemšanu un organizēt atsevišķu konsultāciju par šāda normatīva lietderību, mijiedarbību ar citiem SPRK noteikumiem (t.i., Starpsavienojuma pamatpiedāvājuma noteikumi un Vispārējās atļaujas noteikumi),	Ņemts vērā daļēji Noteikumu projektā ir iekļauts jauns punkts, kurš nosaka pārejas periodu, kurā elektronisko sakaru komersantiem ir jāievieš noteikumu prasības jau noslēgtajos starpsavienojuma līgumos. Regulators vairākkārtīgi ir veicis konsultācijas par noteikumu projektu izstrādi. 2016.gada 23.martā Regulators rīkoja tikšanos ar tirgus dalībniekiem, kuriem ir lielākais noslēgtais starpsavienojumu līgumu	12. Līdz 2020.gada 1.janvārim elektronisko sakaru komersanti veic grozījumus pirms šo noteikumu spēkā stāšanās dienas noslēgtajos starpsavienojuma līgumos un iekļauj tajos šajos noteikumos noteiktās prasības.

		sniegtot informāciju, kādas nozares aktuālas problēmas plānots risināt ar jauniem noteikumiem, un, vai operatoriem pēc projektu izmaiņām būs jāveic grozījumi jau noslēgtajos starpsavienojuma līgumos.	skaits, par plānotajām izmaiņām Regulatora normatīvajos aktos, kas skar starpsavienojumu. Konsultāciju dokumenta II sadaļā ir norādīta noteikumu projektu nepieciešamība, aktualitāte un lietderība.	
2.	6.2. <u>starpsavienojuma</u> punktā atbalstītos audio kodekus;	SIA "Latvijas Mobilais telefons": Noteikumu projekta 6.2.punktā termina "starpsavienojuma punktā" vietā korektāk būtu lietot "starpsavienojumā".	Nemts vērā	6.2. <u>starpsavienojumā</u> vismaz vienu atbalstīto audio kodeku;
3.	6.3. izsaucēja numura aizvietošanas atpazīšanas kritērijus;	SIA "Latvijas Mobilais telefons": Nepieciešams precizēt Noteikumu projekta 6.3.punkta saturu, lai minētā norma būtu viennozīmīgi interpretējamā.	Nemts vērā	6.3. izsaucēja numura aizvietošanas atpazīšanas kritērijus (<u>piemērām: izsaucošā numura ciparu skaits, valsts koda un publiskā mobilā telefonu tīkla koda nesakrītība u.c.</u>);
4.	8. Elektronisko sakaru komersants nodrošina elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasību ievērošanu sava elektronisko sakaru tīkla robežās.	SIA "Latvijas Mobilais telefons": Noteikumu projekta 8.punkts atkārtoti Vispārējās atļaujas noteikumos iekļauto 35. ² punktu.	Nemts vērā	8. ~~Elektronisko sakaru komersants nodrošina elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasību ievērošanu sava elektronisko sakaru tīkla robežās.~~
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
1.	4. Elektronisko sakaru komersanti, ja starpsavienojuma pakalpojumu nodrošina balss telefonijas pakalpojuma sniegšanu, vienojas un nosaka starpsavienojuma līgumā vienu no šādiem signalizācijas veidiem: 4.1. signalizācija Nr.7 ; 4.2. sesijas inicializācijas protokolu; 4.3. cits veids, ja tam piekrīt abi elektronisko sakaru komersanti. ... 6.1. starpsavienojuma veidu (piemēram, uz interneta protokolu	SIA "Latvijas Mobilais telefons": Noteikumu projekta 6.1.punkts pēc būtības regulē tieši to pašu, ko projekta 4.punkts	Nav nemts vērā Noteikumu projekta 4.punkts un 6.1.apakšpunkts regulē dažādus jautājumus. Noteikumu projekta 4.punkts nosaka starpsavienojumā izmantojamo signalizācijas veidu, bet 6.1.punktā – starpsavienojuma veidu, neprecizējot izmantotos signalizācijas protokolus.	4. Elektronisko sakaru komersanti, ja starpsavienojuma pakalpojumu nodrošina balss telefonijas pakalpojuma sniegšanu, vienojas un nosaka starpsavienojuma līgumā vienu no šādiem signalizācijas veidiem: 4.1. signalizācija Nr.7 ; 4.2. sesijas inicializācijas protokols; 4.3. cits veids, ja tam piekrīt abi elektronisko sakaru komersanti. ...

	balstīts starpsavienojums vai uz publisko komutējamo telefonu tīklu balstīts starpsavienojums);			6.1. starpsavienojuma veidu (piemēram, uz interneta protokolu balstīts starpsavienojums vai uz publisko komutējamo telefonu tīklu balstīts starpsavienojums);
2.	6.2. starpsavienojuma atbalstītos audio kodekus; punktā	SIA "Tele2": Izslēgt Noteikumu projekta 6.2.punktu, jo starpsavienojuma līguma noslēgšanas brīdī konkrēti audio kodeki vēl nav zināmi. Jāņem vērā, ka audio kodeki tiek izveidoti automatizēti – starpsavienojuma izveides centrāles apmainās ar savu audio kodeku sarakstiem un automatiski tiek izveidots kvalitatīvākais sarunu kanāls, līdz ar to šādu nosacījumu iekļaušana starpsavienojumu līgumā nebūtu iespējama.	Nav ņemts vērā Redakcija ir precizēta. Audio kodeks tiek izvēlēts automatiski tāds, kurš ļaus nodrošināt kvalitatīvāku sarunu kanālu. Dotais noteikumu punkts nenosaka, ka operatori starpsavienojuma līguma noslēgšanas laikā jāvienojas par noteiktiem izmantotiem katrā savienojumā kodekiem. Noteikumu punkta jaunajā redakcijā noteikts, ka operatori jāvienojas vismaz par vienu audio kodeku, kuru jebkurā gadījumā varēs atbalstīt abu operatoru elektronisko sakaru tīkli, lai savienojums tiktu nodrošināts, un nepadara par obligātu izmantot šo kodeku katram sarunu kanālam.	6.2. starpsavienojumā <u>vismaz vienu atbalstīto audio kodeku;</u>
3.	7.1.3. neietekmētu elektronisko sakaru pakalpojumu darbību;	SIA "Lattelecom": Noteikumu projekta 7.1.3.apakšpunktā ir noteikta neloģiska, neizpildāma prasība, jo jebkura noslodze ietekmēs tīkla un pakalpojumu darbību.	Nav ņemts vērā Šāda tiesību norma ir jau šobrīd spēkā (Vispārējās atļaujas noteikumu 37.7.3.apakšpunkts). Regulators norāda, ka noslodze ietekmē elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitāti, bet ne pašu elektronisko sakaru pakalpojumu darbību. Mērķis ir noteikt prasību, lai elektronisko sakaru pakalpojuma	7.1.3. neietekmētu elektronisko sakaru pakalpojumu darbību;

			darbība netiktu ietekmēta un galalietotājiem elektronisko sakaru pakalpojums būtu pieejams, elektronisko sakaru komersantam nodrošinot signalizācijas vai noslodzes plūsmas darbību elektronisko sakaru tīklu savstarpējai savienošanai.	
4.	<p>10. Elektronisko sakaru komersants, ja starpsavienojuma pakalpojumu nodrošina balss telefonijas pakalpojuma sniegšanai, veic starpsavienojumu, ievērojot vismaz šādas elektronisko sakaru tīkla tehniskās un darbības prasības:</p> <p>10.1. nodrošina sava elektronisko sakaru tīkla identifikāciju – starptautiskā signalizācijas vai nacionālā signalizācijas punkta koda identifikāciju, ja to paredz noteiktais signalizācijas veids;</p> <p>10.2. nodrošina sava elektronisko sakaru tīkla izsaucošā numura identifikāciju un pārraidi visiem izsaukumiem uz cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklu;</p> <p>10.3. nodrošina nemainīta izsaucošā numura pārraidi sava elektronisko sakaru tīkla ietvaros un pārraidi uz cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklu;</p> <p>10.4. nodrošina izsaukuma maršrutēšanu, neaizstājot ar citu numuru izsaucošo numuru, kas saņemts no cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīkla;</p> <p>10.5. nodrošina nemainīta izsaucošā numura pārraidi pārdresācijas gadījumā</p>	<p>SIA “Lattelecom”:</p> <p>Starpsavienojuma noteikumu 10.3., 10.4. un 10.5. punkts prasa nodrošināt nemainīta izsaucošā numura pārraidi un nodrošināt izsaukuma maršrutēšanu, neaizstājot ar citu numuru izsaucošo numuru. Minēto punktu prasības ir vairākos gadījumos neizpildāmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vairāki pakalpojumi, piem., numura saglabāšana, balstās tieši uz izsaucošā numura aizvietošanu un pārraidi; - maršrutēšana uz vairākiem punktiem pie viena servisa numura, vai uz specdienestiem, tiek balstīta uz izsaucošā numura maiņu. 	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Šāda tiesību norma ir jau šobrīd spēkā (Vispārējās atļaujas noteikumu 37.1.-37.6.apakšpunkts).</p> <p>Papildus Regulators norāda, ka noteikumu “Krāpniecības, izmantojot numerāciju, novēršanas noteikumi” 2.1.apakšpunkts noteic, ka par krāpniecību uzskatāma darbība, kas atbilst pazīmei - izsaucošā numura pilnīga aizvietošana ar citu numuru vai daļēja izsaucošā numura ciparu aizvietošana, tai skaitā ciparu skaita palielināšana vai samazināšana, izņemot, ja izsaucošajam numuram pievieno valsts kodu, kas piešķirts saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem.</p>	<p>10. Elektronisko sakaru komersants, ja starpsavienojuma pakalpojumu nodrošina balss telefonijas pakalpojuma sniegšanai, veic starpsavienojumu, ievērojot vismaz šādas elektronisko sakaru tīkla tehniskās un darbības prasības:</p> <p>10.1. nodrošina sava elektronisko sakaru tīkla identifikāciju – starptautiskā signalizācijas vai nacionālā signalizācijas punkta koda identifikāciju, ja to paredz noteiktais signalizācijas veids;</p> <p>10.2. nodrošina sava elektronisko sakaru tīkla izsaucošā numura identifikāciju un pārraidi visiem izsaukumiem uz cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklu;</p> <p>10.3. nodrošina nemainīta izsaucošā numura pārraidi sava elektronisko sakaru tīkla ietvaros un pārraidi uz cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklu;</p> <p>10.4. nodrošina izsaukuma maršrutēšanu, neaizstājot ar citu numuru izsaucošo numuru, kas saņemts no cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīkla;</p> <p>10.5. nodrošina nemainīta izsaucošā</p>

	visos elektronisko sakaru tīkla savienojuma posmos, ja tas tiek saņemts no cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīkla; 10.6. ja ir saņemts izsaukums bez izsaucošā numura vai izsaucošais numurs ir neidentificējams, elektronisko sakaru komersantam ir tiesības neparšrutēt saņemto izsaukumu.			numura pārraidi pārdresācijas gadījumā visos elektronisko sakaru tīkla savienojuma posmos, ja tas tiek saņemts no cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīkla; 10.6. ja ir saņemts izsaukums bez izsaucošā numura vai izsaucošais numurs ir neidentificējams, elektronisko sakaru komersantam ir tiesības neparšrutēt saņemto izsaukumu.
5.	11. Ja elektronisko sakaru komersants starpsavienojuma līguma otrai pusei nosūta paziņojumu par vienošanos, kura attiecas uz numerācijas atvēršanu izsaukumu maršrutēšanai, izsaukumu uzsākšanas, pabeigšanas vai tranzīta tarifiem (turpmāk – paziņojums), elektronisko sakaru komersants paziņojumu vienlaicīgi nosūta Regulatoram.	SIA "Lattelecom": Noteikumu projekta 12.punkts paredz informācijas sūtīšanu arī Regulatoram. Diemžēl no punkta nav pietiekami skaidrs, kas (vēstule, e-pasts) un kādos gadījumos jānosūta Regulatoram. Kas ir "paziņojums par vienošanos" – vēstule par to, ka ir parakstīti starpsavienojuma līguma grozījumi? Ierosinām punkta redakciju: "12. Ja elektronisko sakaru komersants starpsavienojuma līguma otrai pusei nosūta paziņojumu, kas attiecas uz numerācijas atvēršanu izsaukumu maršrutēšanai, izsaukumu uzsākšanas, pabeigšanas vai tranzīta tarifiem (turpmāk – paziņojums), elektronisko sakaru komersants paziņojumu e-pasta formā vienlaicīgi nosūta Regulatoram."	Nav ņemts vērā Saziņas veidi ar valsts iestādi ir likuma līmenī noregulēti (Paziņošanas likums); līdz ar to nav nepieciešamības šajos noteikumos dublēt Paziņošanas likumā noteikto. No piedāvātās punkta redakcijas izriet, ka Regulatoram nosūta tādu pašu paziņojumu, kā elektronisko sakaru komersants nosūta otram līdzējam.	11. Ja elektronisko sakaru komersants starpsavienojuma līguma otrai pusei nosūta paziņojumu par vienošanos, kura attiecas uz numerācijas atvēršanu izsaukumu maršrutēšanai, izsaukumu uzsākšanas, pabeigšanas vai tranzīta tarifiem (turpmāk – paziņojums), elektronisko sakaru komersants paziņojumu vienlaicīgi nosūta Regulatoram.

3. Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 19.decembra lēmumā Nr.1/38 "Starpsavienojumu pamatpiedāvājuma noteikumi"

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
1.	3.1. piedāvātie vairumtirdzniecības pakalpojumi un to apraksti, iekļaujot izmantotās tehnoloģijas, tajā skaitā signalizācijas veidu un audio kodekus;	SIA "Tele2": Izslēgt Noteikumu projekta 1.1.punktā vārdus "un audio kodekus", jo starpsavienojuma līguma noslēgšanas brīdī konkrēti audio kodeki vēl nav zināmi. Jāņem vērā, ka audio kodeki tiek izveidoti automatizēti – starpsavienojuma izveides centrāles apmaiņās ar savu audio kodeku sarakstiem un automātiski tiek izveidots kvalitatīvākais sarunu kanāls, līdz ar to šādu nosacījumu iekļaušana starpsavienojumu līgumā nebūtu iespējama.	Nav ņemts vērā Regulators papildina Noteikumu projekta 3.1.apakšpunkta redakciju, lai izteiktu apakšpunktu viennozīmīgi. Starpsavienojumu pamatpiedāvājuma noteikumu 3.punkts ir attiecināms uz elektronisko sakaru komersantu, kuram ir būtiska ietekme tirgū un noteikta saistība izstrādāt starpsavienojumu pamatpiedāvājumu (turpmāk – Komersants). Komersants savā pamatpiedāvājumā norāda, kādi audio kodeki tiek atbalstīti tā elektronisko sakaru tīklā. Iepriekš minēto noteikumu 3.punkta mērķis ir tāds, ka Komersants šādu informāciju publisko, lai citi elektronisko sakaru komersanti varētu ar to iepazīties un izvērtēt iespējas noslēgt starpsavienojumu līgumu.	3.1. piedāvātie vairumtirdzniecības pakalpojumi un to apraksti, iekļaujot izmantotās tehnoloģijas, tajā skaitā signalizācijas veidu un <u>audio kodekus, kuri tiek atbalstīti komersanta elektronisko sakaru tīklā;</u>

Priekšsēdētājs

R.Irklis